

โครงการตำราคณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เล่มที่ 1

การปฏิบัติ การพยาบาล ทางอายุรกรรม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริรัตน์ ปานอุทัย
รองศาสตราจารย์ ดร. ทิพาพร วงศ์หงษ์กุล
บรรณาธิการ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทบาทของพยาบาลในการบริหารยา	01
ความหมายของยา	01
วิธีการให้ยา	01
หลักสำคัญในการบริหารยาและการป้องกันความผิดพลาดของการให้ยา	02
การบริหารยาจำแนกตามวิธีการได้รับยา	06
การบริหารยาชนิดรับประทาน	06
การบริหารยาชนิดฉีดทางหลอดเลือดดำ	14
การบริหารยากลุ่มความเสี่ยงสูง	39
2 การเก็บสิ่งส่งตรวจ	51
หลักในการเก็บสิ่งส่งตรวจ	51
การเจาะเลือด	52
การเก็บเลือดเพื่อส่งตรวจ	52
การส่งเลือดตรวจทางโลหิตวิทยา	53
การส่งเลือดตรวจทางเคมีคลินิก	60
การส่งตรวจแบบที่เรีย	71
การเก็บปัสสาวะ	73
การตรวจวิเคราะห์ปัสสาวะ	73
การตรวจเพื่อย้อมสีหรือการเพาะเชื้อ	73
การเก็บปัสสาวะ 24 ชั่วโมง	74
วิธีการเก็บปัสสาวะ	75
การเก็บเสมหะ	87
วิธีการเก็บเสมหะ	87
การแปลผลที่สำคัญ	91
การเก็บอุจจาระ	93
วิธีการเก็บอุจจาระ	93
การเก็บอุจจาระเพื่อการตรวจวิเคราะห์ขั้นพื้นฐาน ตรวจหาเลือด ในอุจจาระและการตรวจหาไข่พยาธิและพยาธิ	94
การเก็บอุจจาระเพื่อเพาะเชื้อ	95
การเก็บหนอง	99
การเก็บหนองเพื่อย้อมสี	100
การเก็บหนองเพื่อเพาะเชื้อ	101

สารบัญ

บทที่	หน้า
3 การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการตรวจพิเศษทางอายุรกรรม	105
การตรวจพิเศษระบบทางเดินหายใจ	105
การส่องกล้องตรวจหลอดลม	105
การตรวจอื่นๆ	114
การตรวจพิเศษระบบหัวใจและหลอดเลือด	122
การตรวจพิเศษประเภทไม่มีการสอดใส่อุปกรณ์ในร่างกาย	122
การตรวจพิเศษที่มีการสอดใส่อุปกรณ์ในร่างกาย	136
การตรวจพิเศษระบบทางเดินอาหาร	147
การส่องกล้องเข้าสู่ระบบทางเดินอาหาร	147
การตรวจทางรังสี	152
การส่องกล้องลำไส้ใหญ่	156
Injection sclerotherapy	161
Endoscopic retrograde cholangiopancreatography of the biliary (ERCP)	164
การตรวจพิเศษระบบประสาท	167
การตรวจคลื่นไฟฟ้าสมอง (electroencephalography: EEG)	167
การถ่ายภาพสมองหรือการสะแกนสมอง	172
การฉีดสีเข้าหลอดเลือดสมอง	173
4 การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการตรวจและรักษาโดยการเจาะ	179
บทบาทของพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการเจาะ	179
การทำหัตถการด้วยวิธีการเจาะ	183
การเจาะหลัง	183
การเจาะปอด	193
การเจาะสารน้ำจากช่องท้อง	201
การเจาะตับ	210
การเจาะไต	218
การเจาะไขกระดูก	224

สารบัญ

บทที่	หน้า
5 การดูแล	233
ข้อปฏิบัติในการดูแล	234
ชนิดของการดูแล	235
อุปกรณ์ที่ใช้ในการดูแล	235
วิธีการดูแล	238
สิ่งที่ไม่แนะนำให้ปฏิบัติ	242
6 การดูแล	243
7 การดูแล	244
8 การดูแล	245
9 การดูแล	246
10 การดูแล	247
11 การดูแล	248
12 การดูแล	249
13 การดูแล	250
14 การดูแล	251
15 การดูแล	252
16 การดูแล	253
17 การดูแล	254
18 การดูแล	255
19 การดูแล	256
20 การดูแล	257
21 การดูแล	258
22 การดูแล	259
23 การดูแล	260
24 การดูแล	261
25 การดูแล	262
26 การดูแล	263
27 การดูแล	264
28 การดูแล	265
29 การดูแล	266
30 การดูแล	267
31 การดูแล	268
32 การดูแล	269
33 การดูแล	270
34 การดูแล	271
35 การดูแล	272
36 การดูแล	273
37 การดูแล	274
38 การดูแล	275
39 การดูแล	276
40 การดูแล	277
41 การดูแล	278
42 การดูแล	279
43 การดูแล	280
44 การดูแล	281
45 การดูแล	282
46 การดูแล	283
47 การดูแล	284
48 การดูแล	285
49 การดูแล	286
50 การดูแล	287
51 การดูแล	288
52 การดูแล	289
53 การดูแล	290
54 การดูแล	291
55 การดูแล	292
56 การดูแล	293
57 การดูแล	294
58 การดูแล	295
59 การดูแล	296
60 การดูแล	297
61 การดูแล	298
62 การดูแล	299
63 การดูแล	300
64 การดูแล	301
65 การดูแล	302
66 การดูแล	303
67 การดูแล	304
68 การดูแล	305
69 การดูแล	306
70 การดูแล	307
71 การดูแล	308
72 การดูแล	309
73 การดูแล	310
74 การดูแล	311
75 การดูแล	312
76 การดูแล	313
77 การดูแล	314
78 การดูแล	315
79 การดูแล	316
80 การดูแล	317
81 การดูแล	318
82 การดูแล	319
83 การดูแล	320
84 การดูแล	321
85 การดูแล	322
86 การดูแล	323
87 การดูแล	324
88 การดูแล	325
89 การดูแล	326
90 การดูแล	327
91 การดูแล	328
92 การดูแล	329
93 การดูแล	330
94 การดูแล	331
95 การดูแล	332
96 การดูแล	333
97 การดูแล	334
98 การดูแล	335
99 การดูแล	336
100 การดูแล	337